

1 Inleiding:

Elk kind heeft recht op goed onderwijs.

In augustus 2014 wordt Passend onderwijs ingevoerd in het primair en voortgezet (speciaal) onderwijs.

Passend onderwijs is onderwijs op maat voor leerlingen die extra ondersteuning in het onderwijs nodig hebben. Het doel is om de kwaliteit van het onderwijs aan deze leerlingen te verbeteren. Het bestuur van die school heeft een zorgplicht. Dat

betekent dat, als de betreffende school niet zelf een volledig aanbod voor uw kind kan verzorgen, een andere (speciale) school in de regio (een deel

van) die uitvoering overneemt. De school van uw keuze, is verplicht om u uit te leggen waarom zij uw kind niet een passend zorgaanbod kan doen. Het uitgangspunt is dat de kansen en mogelijkheden van uw kind centraal staan. Daarbij is het de opzet dat ouders gelijkwaardige gesprekspartners van de

school zijn. Om de positie van ouders te versterken, een belangrijk speerpunt van Passend onderwijs, zijn individuele ondersteuning, collectieve belangenbehartiging en meedenken over de kwaliteit in de school en in de regio duidelijk ingericht. Binnen deze richtlijnen is iedere regio vrij om hieraan een eigen invulling te geven. Een goed contact tussen ouders, leerkrachten en leerlingen werkt door in de kwaliteit van de school. Het komt de ontwikkelingen

de leerprestaties van alle leerlingen ten goede. Dit profiel beschrijft de inhoud en kwaliteit van onze basisondersteuning, van de lichte en zware ondersteuning. Ook beschrijft het de ambities die de school heeft voor de toekomst. Op basis van het profiel inventariseert de school welke expertise eventueel moet worden ontwikkeld en wat dat betekent voor de (scholing van) leraren

De aanleiding voor deze beschrijving is de wet Passend Onderwijs waarin het opstellen van een schoolondersteuningsprofiel voor iedere school als

wettelijke verplichting is opgenomen. In die zin is het document tevens het communicatiemiddel. Het ondersteuningsprofiel maakt aantoonbaar bij de

overheid dat de school aan de zorgplicht voldoet, dat wil zeggen dat zij (samen met de overige scholen in het samenwerkingsverband Passend Primair

Onderwijs Noord-Limburg) aan alle kinderen uit de regio een passend aanbod kan bieden.

2.1 Missie en Visie

Bij de vormgeving van het onderwijs op Dr. Poels gaan we uit van de volgende missie:

“Samen met en van elkaar leren met respect voor ieders eigenheid”

Het schoolbeeld dat wij nastreven is een kindvriendelijke school met een rijke leeromgeving.

Dit bevordert, dat kinderen zich op onze school thuis voelen en veel leren.

In onze visie geven wij aan hoe wij ons onderwijs op de langer(re) termijn zien.

We willen ons onderwijs aan kwaliteitscriteria blijven toetsen.

De kinderen ontwikkelen zich optimaal in de omgang met zichzelf, met anderen en met de omgeving.

De talenten komen op allerlei manieren tot uiting.

Om het gewaagde doel te bereiken stellen we de volgende vragen:

wat leren de kinderen meer dan nu?

Waarom willen we dit?

Wat doen de leerkrachten?

Waardoor en wat leren de kinderen meer dan nu?

- meer eigen verantwoordelijkheid voor eigen leerproces binnen ieders kader (autonoom en competent voelen);
- rijke leeromgeving met veel ontwikkelmogelijkheden;
- passend onderwijs;
- op ontwikkeling gericht blijven werken met focus op hoge opbrengsten: boeiend en effectief onderwijs;
- ontwikkelen van verschillende leerstijlen en intelligenties.

Waarom willen we dat?

- gemotiveerde kinderen en leerkrachten;
- een leven lang leren/het beste uit zichzelf halen;
- maatschappij vraagt van burgers:
 - flexibel;
 - zelfkennis;
 - communicatief;
 - samenwerken;
 - ondernemend;
 - verantwoordelijk voor zichzelf en de ander;
 - creatief.
- dit leidt tot::
 - zelfbewust;
 - zelfvertrouwen;
 - competent;
 - autonoom;
 - relatie;
 - authenticiteit.

Wat doen de leerkrachten?

- Geven onderwijs, dat wordt gekenmerkt door een activerend pedagogisch klimaat van uitdaging, ondersteuning en vertrouwen: sturen waar het nodig is, loslaten waar het kan.
- De leerkrachten hebben vertrouwen in de intrinsiek gemotiveerde leerling.
- Deze elementen zijn terug te vinden in de interactie tussen leerkracht en leerlingen, in de manier waarop instructie wordt gegeven en het klassenmanagement.

Alle medewerkers werken vanuit onderstaande, gezamenlijk ontwikkelde visie.

Het kind centraal

Wij beschouwen ieder kind als uniek. We zien kinderen als personen die, hoe jong ze ook zijn, kunnen en willen deelnemen aan tal van interessante, gezamenlijke, sociaal-culturele activiteiten en daaraan een eigen bijdrage kunnen leveren.

In ons pedagogisch en didactisch handelen zijn competentie, autonomie en relatie de uitgangspunten. Vanuit een basis van veiligheid, (zelf)vertrouwen, openheid, acceptatie en respect hebben we positieve en hoge (maar wel realistische) verwachtingen van onze leerlingen. We gaan hierbij uit van de individuele ontwikkelingsmogelijkheden van ieder kind. We leggen accenten op de aspecten die goed gaan en zijn vriendelijk en duidelijk voor de leerlingen. We zorgen voor een omgeving waarin het kind zich veilig, geborgen en uitgedaagd voelt. Hierbij is rust en regelmaat, duidelijkheid en structuur een belangrijk aandachtspunt.

De rol van de leerkracht

De leerkracht is verantwoordelijk voor de brede ontwikkeling van de kinderen en de bedoelingen van de school. Hij is in hoge mate een begeleider in de ontwikkeling van de kinderen en geeft het kind

daarbij waar mogelijk eigen verantwoordelijkheid en autonomie. Een belangrijke doelstelling hierbij is elk kind nauwlettend te volgen in zijn ontwikkeling en het onderwijsaanbod daarop af te stemmen. De leerkrachten ondersteunen elkaar hierin door gebruik te maken van intervisie, waarbij ze met elkaar in gesprek gaan, reflecteren op hun eigen handelen, feedback geven, elkaar adviseren en coachen. Naar de kinderen toe is de leerkracht door zijn eigen gedrag en opstelling een voorbeeld.

Het onderwijsaanbod

We houden zo veel mogelijk rekening met de ontwikkelingsbehoefte van ieder kind, afhankelijk van niveau, tempo, aard, karakter, vaardigheden, gevoelens, lichamelijke conditie en omgeving.

De groepen 1 en 2 werken ontwikkelingsgericht vanuit het concept basisontwikkeling.

Basisontwikkeling vormt het beginpunt van opvoeding en onderwijs in schoolverband. Het legt de basis voor verdere ontwikkelings- en leerprocessen en gaat aan het methodisch onderwijs vooraf. Basisontwikkeling betekent kennis en vaardigheden in samenhang aanbieden.

Dit doen we middels het werken in thema's

Bij de keuze van de thema's is het belangrijk dat het onderwerp voor de kinderen betekenisvol en interessant is.

Wanneer iets betekenis heeft, ontstaat er betrokkenheid en wanneer er betrokkenheid is leren en ontwikkelen kinderen zich.

De inbreng van de kinderen is belangrijk. Op deze manier wordt het ook echt hun thema.

Het thema moet veel spel en ontwikkelmogelijkheden bieden, waardoor een krachtige leeromgeving kan ontstaan.

Van te voren bekijkt de leerkracht wat er zeker aan bod moet komen..

Er moet namelijk een goede balans zijn tussen betekenis van de kinderen en bedoelingen die de leerkracht heeft met het thema.

Een vijftal kernactiviteiten dragen bij aan de bedoelingen van basisontwikkeling:

- spelactiviteiten;
- constructieve en beeldende activiteiten;
- gespreksactiviteiten;
- lees- schrijfactiviteiten;
- reken- wiskundeactiviteiten.

Deze kernactiviteiten worden verbonden aan de thema's.

Hoewel het onderwijs vanaf groep 3 voornamelijk vanuit methodes wordt gegeven, wordt ook hier het aanbod afgestemd op de onderwijsbehoefte van ieder kind (onderwijs op maat). Dit betekent dat wij rekening houden met de verschillen binnen de groep, waarbij de kerndoelen richtinggevend zijn voor ons onderwijs. Zowel tijdens de instructie als tijdens de verwerking wordt waar mogelijk ingespeeld op de verschillen tussen de leerlingen. De leerkrachten gebruiken het DIM model (directe instructiemodel). Leerlingen worden uitgedaagd om zich middels vooraf gestelde doelen zo zelfstandig mogelijk te ontwikkelen. Hierbij is feedback en evalueren van groot belang.

We betrekken de leerlingen in de planning en programmering van hun werkzaamheden.

Coöperatieve werkvormen worden in de dagelijkse praktijk ingezet en toegepast.

Wij bieden onze leerlingen een doorgaande ontwikkelingslijn aan. Dit staat beschreven in de groepsplannen.

Wij willen leerlingen bewust maken van hun ontwikkeling en meenemen in hun leerproces. Elke leerling heeft een portfolio waarin de eigen ontwikkeling wordt gevolgd. Dit portfolio vormt het uitgangspunt bij de door leerling geleide oudergesprekken. Zo worden kinderen eigenaar van hun leerproces en stimuleren we de intrinsieke motivatie.

We besteden veel aandacht aan het verwerven en de ontwikkeling van sociale vaardigheden bij onze leerlingen

Ieder kind groeit op in een multiculturele samenleving. Wij laten onze leerlingen dan ook ervaren dat er verschillende culturen met hun eigen waarden en normen zijn. We leren ze hier respectvol mee om te gaan en koppelen waar mogelijk de actualiteit aan ons onderwijsprogramma. Het leren omgaan met en gebruik maken van de digitale wereld / social media is hierbij onmisbaar.

De organisatie

De grootte van de school biedt kinderen overzicht en veiligheid. De kinderen op onze school zitten in combinatiegroepen. We maken optimaal gebruik van moderne leer- en hulpmiddelen waardoor ons onderwijs aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen. We werken vanuit een professionele cultuur, waarbij we elkaar aanspreken op ons handelen.

De leerkracht is verantwoordelijk voor de begeleiding van de aan hem toevertrouwde leerlingen. De intern begeleider begeleidt de leerkrachten bij het verlenen van een passend aanbod aan de leerlingen. De ontwikkeling van de kinderen wordt gevolgd d.m.v. een fijnmazig volgsysteem. De begeleiding van leerlingen met specifieke leer- of gedragsproblemen vindt zo veel mogelijk door de eigen leerkracht binnen de groep plaats.

Hierdoor begeleiden en volgen we de ontwikkeling van de kinderen vanaf 2 jaar.

We stimuleren, dat kinderen vanaf 2 jaar de aan onze school verbonden peutergroep bezoeken. De inhoudelijke samenwerking met de peutergroep is dusdanig uitgewerkt, dat er sprake is van een doorgaande lijn.

2.2 Het schoolklimaat

In onze visie hebben we het belang van een goed pedagogisch klimaat aangegeven. Ieder kind moet zich veilig en vertrouwd voelen op school.

De sfeer waarin een kind moet opgroeien is van groot belang om een volwaardig mens te worden. Wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat met orde en regelmaat op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen.

Het klimaat op onze school kenmerkt zich door een positieve manier waarop teamleden met elkaar en met leerlingen omgaan. Er wordt met veel passie en enthousiasme gewerkt en men voelt zich verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de school. Om de kwaliteit te borgen zijn we continu aan het verbeteren en vernieuwen. Wij organiseren veel activiteiten om de betrokkenheid van de leerlingen met de school te vergroten. Via heldere schoolregels zorgen wij voor een omgeving waarin de kinderen veiligheid ervaren. Ouders worden zo optimaal mogelijk betrokken bij school en hebben vertrouwen in de deskundigheid van het team.

2.3 Leerling ondersteuning

Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen binnen onze school

Om waar te kunnen maken wat onze visie vermeldt, is het belangrijk veel over onze leerlingen te weten.

Vanaf het moment dat een kind onze school bezoekt, worden er gegevens verzameld die ertoe kunnen bijdragen de kinderen optimaal te begeleiden.

Niet alleen de prestaties op de verschillende kennis- en vaardigheidsgebieden worden goed in de gaten gehouden, ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen wordt op verschillende manieren gevolgd. Al deze gegevens worden verzameld in het **leerlingvolgsysteem**. Elke leerkracht heeft dit leerlingvolgsysteem in de klas. Ouders hebben altijd de mogelijkheid de gegevens van hun kind in te zien en deze met de leerkracht te bespreken.

De leerlingen worden regelmatig door de groepsleerkracht en de **intern begeleider** besproken. Zij bespreken welke kinderen extra ondersteuning of extra uitdaging nodig hebben en welke andere onderwijsbehoeften de kinderen hebben zoals die blijken uit observaties en/of informatie van bijv. ouders of onderzoekers.

Door het benoemen van de onderwijsbehoeften, kunnen leerkrachten vaststellen welke initiatieven moeten worden genomen om leerlingen optimaal te laten groeien in hun ontwikkeling.

Bij het benoemen van de onderwijsbehoeften van een leerling zegt een leerkracht iets over:

☐ de doelen die de komende periode voor een kind worden nagestreefd;

☐ wat een kind op pedagogisch en didactisch vlak nodig heeft om deze doelen te bereiken.

In iedere groep zitten leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften. De leerlingen worden op grond van deze behoeften verdeeld over 3 niveaus:

☒ De c-groep: Dit zijn leerlingen die meer instructie en begeleiding van de leerkracht nodig hebben. Zij krijgen na de basisinstructie nog verlengde instructie;

☒ De b-groep: Dit is de basisgroep, waartoe over het algemeen het merendeel van de leerlingen behoort. Zij krijgen basisinstructie;

☒ De a-groep of a+ groep. Dit zijn de goede leerlingen die vaak voldoende hebben aan een korte instructie.

In groepsplannen en de bijbehorende groslijsten wordt beschreven hoe de verschillende ondersteuningsniveaus in de praktijk van alledag worden vormgegeven. De leerkrachten kunnen u laten zien in welk ondersteuningsniveau uw kind is ingedeeld en u uitleggen hoe bepaalde lessen er voor uw kind dan uitzien.

Naast taken die voor alle kinderen gelden, zijn er ook speciale taken voor kinderen die extra moeten oefenen met iets dat nog niet goed lukt of juist speciale taken voor kinderen die extra uitdaging nodig hebben.

In sommige gevallen laten wij leerstof weg omdat die (nog) te moeilijk of te veelomvattend is voor een kind, in andere gevallen omdat een kind daardoor meer tijd krijgt om extra uitdagend werk te gaan maken.

In een incidenteel geval wordt er een individueel handelingsplan opgesteld. Dit gebeurt vooral voor leerlingen met zeer specifieke onderwijsbehoeften. In een individueel handelingsplan kunnen doelen, middelen en organisatie gedetailleerd omschreven worden.

Als leerkrachten en de IB'er een extern advies over een leerling nodig hebben, nemen zij contact op met Lee Franssen (Prisma) of de ouders melden hun kind via de zorgverzekering aan voor een onderzoek. We gaan dan, altijd samen met ouders, in gesprek om te zoeken naar acties die ervoor kunnen zorgen dat een kind zich beter kan ontwikkelen. Dit gesprek vindt plaats aan de hand van een HGPD-formulier waarin we de belemmerende en compenserende factoren naast elkaar zetten om zo de kansen te ontdekken die er zijn om de ontwikkeling van een kind te stimuleren.

Als een kind het niveau en tempo van een vak langere tijd niet meer kan volgen en de lesstof tot frustratie gaat leiden, laten we dat kind op zijn eigen niveau werken. Deze maatregel wordt niet zomaar genomen. Voordat het zover is, wordt eerst geprobeerd te werken met extra oefenstof en extra instructietijd naast het reguliere lesprogramma.

De bedoeling van werken op het eigen niveau (een **eigen leerlijn**) is dat het kind instructie en leerstof krijgt die beter bij zijn ontwikkeling past. Doordat het de **leerstof in kleinere stappen** krijgt aangeboden, lukt het weer wat beter. Daardoor krijgt het kind weer meer zelfvertrouwen en meer plezier in het werk. De instructie krijgt het kind in de meeste gevallen gewoon in de klas van de eigen leerkracht. Samen met de ondersteuningscoördinator zoekt die geschikt lesmateriaal uit waarmee het kind aan de slag kan. Het kan incidenteel voorkomen dat een kind de instructie volgt in een andere groep.

Voordat een kind een eigen leerlijn gaat volgen, wordt dit overlegd met de intern begeleider en/of een extern deskundige. Uiteraard bent u via oudergesprekken al in een vroeg stadium bij het overleg over de te volgen stappen betrokken.

Het gevolg van het werken in een eigen leerlijn is, dat het kind de leerstof langzamer zal doorlopen in vergelijking met zijn leeftijdgenoten. Om de ontwikkeling goed te kunnen sturen, stellen we voor het kind een **ontwikkelingsperspectief** op waarin we aangeven wat het te verwachten eindniveau voor dit vakgebied zal zijn. Dit ontwikkelingsperspectief wordt door de leerkracht en ondersteuningscoördinator twee maal per schooljaar geëvalueerd en eventueel bijgesteld. U wordt dan uitgenodigd (in februari/maart en in september) om samen het vernieuwde ontwikkelingsperspectief te bekijken.

2.4 Planmatig werken

Hieronder geven wij aan hoe we ervoor staan, gelet op de belangrijkste aspecten van planmatig werken.

Het volgende doen wij planmatig	ja	Deels > 50 %	Deels <50 %	nee
1. Het waarnemen van de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen	x			
2. Het bespreken van de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen	x			
3. Het analyseren van toetsresultaten	x			
4. Afstemmen van onderwijsproces op verschillen in ontwikkeling		x		
5. Het plannen van interventies gelet op onderwijsbehoeften		x		
6. Het uitvoeren van de geplande interventies		x		
7. Evalueren van leerlingresultaten		x		
8. Evalueren van het onderwijsleerproces		x		

2.5 Handelingsgericht werken

Onderstaande tabel geeft een beeld van in hoeverre handelingsgericht werken op onze school is ingevoerd.

Handelingsgericht werken - elementen	ja			nee
1. Leerkrachten verkennen en benoemen onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gespreken en toetsanalyses	x			
2. Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's		x		
3. Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij hebben op de ontwikkeling van hun leerlingen.	x			
4. Leerkrachten zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen.		x		
5. Leerkrachten werken samen met de leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyses, formuleren samen doelen en benutten ideeën van leerlingen.			x	
6. Leerkrachten werken samen met de ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partners bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.			x	
7. Leerkrachten benoemen hoge, maar reële doelen voor de lange en korte termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd/geëvalueerd met leerlingen, ouders, collega's.		x		
8. Leerkrachten werken met een groepsplan, waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk een individuele leerling beschrijven.	x			
9. Leerkrachten bespreken minstens drie maal per jaar hun vragen rond de groepsplannen met de IB'er/ OC'er	x			
10. De onderwijs- en ondersteuningsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	x			

Belangrijke samenwerkingspartners

GGD	Jeugdarts, screening in groep 1-2 en 6-7
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg Groene Kruis (verpleegkundige)
BCO	Onderwijsadvies en onderzoek (orthopedagoog)
Vorkmeer	Maatschappelijk werk
Bureau Jeugdzorg	Advies en ondersteuning
Jeugdstation	Opvoedingsvragen, diverse cursussen voor ouders
De Taalbrug	Speciaal Onderwijs voor kinderen met een spraak-taalachterstand

Interventies basisondersteuning

In het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord-Limburg (PPONL) zijn inhoudelijke afspraken gemaakt over de basisondersteuning die scholen worden geacht te bieden. Zie hiervoor de Hoofdlijnen notitie Passend primair Onderwijs Noord-Limburg.

Hierin wordt een minimale opsomming gegeven van interventies die bij de basisondersteuning horen (blz. 5). In onderstaande tabel geven wij aan in hoeverre deze interventies op onze school aanwezig zijn.

In onze school is het volgende aanwezig	ja			nee
1. Preventieve (onderwijs) ondersteuning: tijdig signaleren van leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen.		x		
2. Een aanbod voor leerlingen met dyslexie	x			
3. Een aanbod voor leerlingen met dyscalculie.			x	
4. Een aanbod voor leerlingen met spraak-taalproblemen			x	
5. Onderwijsprogramma voor leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.			x	
6. Fysieke toegankelijkheid (rolstoeltoegankelijk)			x	
7. Pedagogische en/of didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en voorkomen van/ omgaan met gedragsproblemen.	x			
8. Een pedagogisch klimaat waarin ingespeeld wordt op de onderwijsbehoeften van leerlingen met lichtere vorm van bijv. ADHD, ASS, angst- en stemmingsstoornissen, ODD en meer/hoogbegaafdheid.	x			